

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการเช็คช่วยชาติของรัฐบาลต่อผู้ร่วมโครงการในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้เช็คช่วยชาติและประเมินผลการดำเนินงานโครงการเช็คช่วยชาติของรัฐบาลจากประชาชนที่ได้รับเช็ค โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากแรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูนจำนวน 400 ราย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปการศึกษา

สรุปผลการศึกษาการประเมินโครงการเช็คช่วยชาติของรัฐบาลต่อผู้ร่วมโครงการในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีวิธีการสุ่มตัวอย่างวิธีสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยเลือกประเภทโรงงานใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เลือกตัวอย่างโรงงานใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling Random) เลือกหน่วยตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 207 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 51.8 อยู่ในช่วงอายุ 25 – 30 ปี จำนวน 233 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 58 โดยมีสถานภาพโสดจำนวน 283 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 70.8 มีรายได้ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 286 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 71.5 การออมเงินไม่มีเงินออม จำนวน 229 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 57.3 มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 207 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 51.8

ด้านพฤติกรรมการใช้จ่ายเช็คช่วยชาติ จำนวนเงินที่ใช้จ่ายพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินเต็มจำนวน 2,000 บาท จำนวน 361 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 90.3 ระยะเวลาในการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายหมดทันทีเมื่อได้รับเช็ค ภายใน 1 สัปดาห์จำนวน 279 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 69.8 พฤติกรรมรูปแบบการใช้เช็คของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการใช้เช็คคือแลกเป็นเงินสดทันที จำนวน 354 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 88.5 ประเภทสินค้าหรือบริการที่ใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีประเภทการใช้จ่ายซื้อเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า จำนวน 272 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 68 น้อยที่สุดคือหมวดอื่นๆ เช่น ทำบุญ บริจาค เลี้ยงโชค เป็นต้น จำนวน

14 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 3.5 สถานที่ใช้จ่ายเช็คของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือห้างสรรพสินค้าที่ร่วมโครงการ จำนวน 303 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 75.8 น้อยที่สุดคือสถานที่อื่นๆเช่นร้านอาหาร ธนาคาร สำนักงานขนส่ง เป็นต้นจำนวน 24 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 6

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เช็คช่วยชาติกับเพศ พบว่าส่วนใหญ่เพศชายและเพศหญิง ใช้จ่ายเต็มจำนวน 2,000 บาท ระยะเวลาการใช้จ่ายคือทำการใช้จ่ายหมดทันทีเมื่อได้รับเช็ค ภายใน 1 สัปดาห์ มีรูปแบบการใช้เช็คคือ แลกเป็นเงินสดทันที แต่ประเภทการใช้จ่ายเช็คซื้อสินค้าหรือบริการ เพศชายมีประเภทการใช้จ่ายซื้อเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า ส่วนเพศหญิงมีประเภทการใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้ม สถานที่ใช้จ่ายเช็ค คือ ห้างสรรพสินค้าที่ร่วมโครงการ เหมือนกันทั้งสองเพศ

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เช็คช่วยชาติกับสถานภาพ พบว่าส่วนใหญ่ทั้งสองสถานภาพ ใช้จ่ายเต็มจำนวน 2,000 บาท มีระยะเวลาการใช้จ่ายคือทำการใช้จ่ายหมดทันทีเมื่อได้รับเช็ค ภายใน 1 สัปดาห์ รูปแบบการใช้เช็คคือแลกเป็นเงินสดทันที แต่ประเภทการใช้จ่ายเช็คซื้อสินค้าหรือบริการ สถานภาพโสดส่วนใหญ่มีประเภทการใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้ม ส่วนสถานภาพสมรสส่วนใหญ่ใช้จ่ายซื้อเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า สถานที่ใช้จ่ายเช็ค คือ ห้างสรรพสินค้าที่ร่วมโครงการ เหมือนกันทั้งสองสถานภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เช็คช่วยชาติกับอายุ พบว่าทั้ง 4 ช่วงอายุส่วนใหญ่ ใช้จ่ายเต็มจำนวน 2,000 บาท มีระยะเวลาการใช้จ่ายคือทำการใช้จ่ายหมดทันทีเมื่อได้รับเช็ค ภายใน 1 สัปดาห์ รูปแบบการใช้เช็คคือแลกเป็นเงินสดทันที แต่ประเภทการใช้จ่ายเช็คซื้อสินค้าหรือบริการ พบว่าอายุต่ำกว่า 25 ปี ส่วนใหญ่ใช้จ่ายเช็คซื้อเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า ช่วงอายุ 25-30 ปี ส่วนใหญ่ใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้ม ช่วงอายุ 31-40 ปีส่วนใหญ่ใช้จ่ายซื้อเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า และกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี ส่วนใหญ่ใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้ม สถานที่ใช้จ่ายเช็คทั้งหมดทุกช่วงอายุ คือ ห้างสรรพสินค้าที่ร่วมโครงการ

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เช็คช่วยชาติกับรายได้ พบว่าทั้ง 3 ช่วงรายได้ส่วนใหญ่ ใช้จ่ายเต็มจำนวน 2,000 บาท มีระยะเวลาการใช้จ่ายคือทำการใช้จ่ายหมดทันทีเมื่อได้รับเช็ค ภายใน 1 สัปดาห์ รูปแบบการใช้เช็คคือแลกเป็นเงินสดทันที แต่ประเภทการใช้จ่ายเช็คซื้อสินค้าหรือบริการ พบว่ารายได้ต่ำกว่า 5000 บาท ส่วนใหญ่ใช้จ่ายซื้อเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า รายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีประเภทการใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้ม และรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ส่วนใหญ่มีประเภทการใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้ม สถานที่ใช้จ่ายเช็คทั้งหมดทุกช่วงอายุ คือ ห้างสรรพสินค้าที่ร่วมโครงการ

การประเมินโครงการเช็คช่วยชาติได้ผลประเมินจาก จาก 2 วิธี ดังนี้

1. ผลประเมินจากค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภค (MPC) คำนวณจากสูตรได้ $MPC_1 = 0.95$ และ $MPC_2 = 0.99$ ผลจากการเพิ่มรายได้โดยผ่านเช็คช่วยชาติทำให้ค่า MPC เพิ่มขึ้นจากเดิม 0.08 หรือคิดเป็นร้อยละ 9.2 และ 0.12 หรือคิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ แสดงว่าโครงการเช็คช่วยชาติของรัฐบาลสามารถกระตุ้นการใช้จ่ายการบริโภคภาคประชาชน และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เชิงนโยบาย

2. ผลการประเมินค่าจากความพึงพอใจของผู้ที่ร่วมโครงการเช็คช่วยชาติ พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการภาครัฐ ด้านที่ผู้ร่วมโครงการพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 รองลงมาคือ ด้านขั้นตอนการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยคือ 3.17 ด้านความพึงพอใจต่อสถานที่รับเช็ค มีค่าเฉลี่ยคือ 3.16 ด้านความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ตามลำดับ

ส่วนความพึงพอใจต่อตัวเช็ค พบว่าผู้ร่วมโครงการพึงพอใจมากที่สุด คือ จำนวนเงินที่จัดสรรให้ 2,000 บาท/คน มีค่าเฉลี่ย 3.13 รองลงมาคือ รัฐบาลจ่ายเงินช่วยเหลือในรูปแบบเช็คเงินสด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ตามลำดับ

สำหรับความพึงพอใจต่อการนำเช็คไปใช้ พบว่าผู้ร่วมโครงการพึงพอใจมากที่สุด คือ ความสะดวกในการนำเช็คไปใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 รองลงมาคือ การใช้เช็คสามารถเป็นการสนองนโยบายกระตุ้นการใช้จ่ายของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 การใช้เช็คสามารถซื้อสินค้ามูลค่าสูงกว่าได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และการใช้เช็คสามารถได้รับส่วนลดในการซื้อสินค้าหรือบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่ารัฐบาลควรใช้โครงการเช็คช่วยชาติ เพิ่มความช่วยเหลือไปยังผู้ที่ไม่มียาได้ และผู้ยากจนที่ไม่มียาได้ประจำ และน่าจะจัดสรรจำนวนเงินให้มากขึ้น และให้ต่อเนื่องอย่างต่ำ 1 ปี เนื่องจากจำนวนเงิน 2000 บาทที่ให้ครั้งเดียวไม่เพียงพอที่จะช่วยคนรายได้น้อย

2. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีปัญหาเรื่องการใช้เช็คเป็นส่วนลดในการซื้อสินค้า หรือใช้เช็คซื้อสินค้าที่มีมูลค่าสูงกว่าเช็คกับทางร้านค้า ควรจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรให้ความช่วยเหลือตรวจสอบดูแลความเรียบร้อยแก่ร้านค้า ห้างสรรพสินค้าหรือร้านอื่นๆที่เข้าร่วมโครงการ

3. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนอยากให้รัฐบาลเพิ่มความช่วยเหลือนอกจากโครงการเช็คช่วยชาติ เช่น การปรับเพิ่มค่าแรงพื้นฐานขั้นต่ำของภาคเหนือ

4. จากการศึกษาครั้งนี้ข้อมูลที่ได้สามารถเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของนโยบาย และเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการอื่นที่สามารถนำไปใช้กระตุ้นระบบเศรษฐกิจในจังหวัดลำพูนต่อไปในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาการประเมินโครงการเช็คช่วยชาติของรัฐบาลต่อผู้ร่วมโครงการในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน การเก็บข้อมูลควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างมากขึ้น เช่น เก็บตัวอย่างจากผู้ที่ได้รับเช็คช่วยชาติในสาขาอาชีพอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเดียว ดังนั้นข้อมูลที่ได้ จึงยังไม่ครอบคลุม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลตัวอย่างจากจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะได้ผลการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น